

VII. РЕЦЕНЗІЇ

Боднарук М. І.,
д-р юрид. наук, доцент,
завідувач кафедри приватного права
юридичного факультету
Чернівецького національного
університету імені Юрія Федьковича

НАУКОВЕ ОСМИСЛЕННЯ АКТУАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ВІДНОСИН ВЛАСНОСТІ НА ПРИРОДНІ ОБ'ЄКТИ ТА ЇХ РЕСУРСИ

Рецензія на монографію Каракаша І.І. «Право власності на природні об'єкти та їх ресурси в Україні». – Одеса: Юридична література, 2017. – 438 с.

Актуальність рецензованої монографії Каракаша І.І. визначається тим, що за наявності окремих праць і доволі влучних спостережень ми не мали досі цілісного дослідження проблем права власності на природні об'єкти та їх ресурси. Актуальність теми обумовлюється також й тим, що незважаючи на наявність значного масиву законодавчих та підзаконних нормативно-правових актів, ефективність їх впливу на відносини власності на природні об'єкти та їх ресурси залишається низькою, не забезпечує належного функціонування зазначених відносин.

Ознайомлення зі змістом монографії, представленої Каракашем І.І., дає підстави стверджувати, що дана робота є завершеною кваліфікованою працею, в якій розглядається та розв'язується конкретна наукова проблема, важлива для науки екологічного права. Основні положення монографії базуються на сучасних наукових розробках в галузі правового регулювання екологічних та природоресурсних відносин та органічно поєднаних із ними інших суспільних відносин. В роботі проведено комплексний аналіз шляхів і способів реалізації доктринальних висновків та рекомендацій, які викладено в

працях вітчизняних учених у галузі цивільного та екологічного права.

До безперечних переваг представленої монографії належить її структура, що логічно складається з трьох розділів. Наведена структура дозволила авторові комплексно розкрити всі основні проблеми права власності на природні об'єкти та їх ресурси.

Значна увага в рецензованій монографії приділяється основним положенням про відносини власності та право власності. Зокрема, Каракаш І.І. порівнює буденне та наукове розуміння власності, аналізує соціально-філософські аспекти відносин на природні об'єкти та їх ресурси. У рецензованій праці привертає увагу дослідження економічних відносин власності на природні багатства в статичному стані та динамічному процесі. Значний інтерес викликає авторський підхід до розуміння методологічних засад визначення поняття власності як юридичної категорії.

У другому розділі рецензованої монографії автором охарактеризовано економічні та юридичні відносини природоресурсної власності та їх співвідношення. Також розкрито особливості становлення і розвитку права природоресурсної власності на сучасних територіях Української держави. Каракаш І.І. провів комплексний аналіз правового регулювання відносин власності на природні об'єкти та їх ресурси у виключній формі, а також права власності та об'єкти та ресурси природного походження у розділеній формі. Значну увагу в монографії приділено проблемі галузевої приналежності інституту права природоресурсної власності.

Третій розділ рецензованої монографії присвячено висвітленню особливостей права власності на об'єкти та ресурси природного походження. В даному розділі автор провів дослідження права власності на природні об'єкти та їх ресурси в інтегрованому стані, а також права власності на диференційовані об'єкти та ресурси природного походження. В представленій для рецензії монографії проаналізовано особливості права власності на природно-соціальні об'єкти та їх ресурси. Каракаш І.І. розкриває юридичну природу фондів природних об'єктів та права власності на їх ресурсіві складові.

Методи дослідження, які були застосовані автором на належному науковому рівні, визначають достовірність отриманих результатів і обґрунтованість сформульованих пропозицій.

Теоретичне і практичне значення роботи визначається тим, що її положення й основні висновки розраховані на широке коло читачів і можуть бути використані вченими, представниками органів законодавчої і виконавчої влади, органів місцевого самоврядування. Теоретичні положення монографії можуть сприяти удосконаленню навчального процесу при викладанні курсів “Екологічне право”, “Природоресурсне право” та інших галузевих навчальних дисциплін.

Втім, як і будь-яке наукове дослідження важливої і багатогранної проблеми, монографія Каракаша І.І. викликає додаткові питання та бажання висловлення пропозицій з її вдосконалення, що жодним чином не впливає на позитивну оцінку наукової праці.

У якості підсумкового висновку можна однозначно стверджувати, що монографія Іллі Івановича Каракаша являє собою новітнє, творче, самостійне і завершене дослідження, яке містить вирішення проблеми, що має суттєве значення для теорії екологічного права і практики застосування екологічного законодавства. Положення і висновки, які містяться в роботі, є достовірними, обґрунтованими і доведеними. Вони можуть бути використані як у подальших науково-теоретичних дослідженнях еколого-правових проблем, так і законотворчій діяльності.

Монографія І.І. Каракаша є серйозною науковою працею, яка не лише пропонує розв’язання актуальних проблем права власності на природні об’єкти та їх ресурси в Україні, а й відкриває широкий простір для роздумів і дискусій серед вчених-правників та юристів-практиків, і тим самим має виконати своє основне наукове призначення.